

Plant Variety Protection-Toolbox:

Nieuw Nederlands instrument voor internationale bevordering kwekersrecht

Naktuinbouw ontwikkelde in overleg met het ministerie van Economische Zaken en de Raad voor plantenrassen de zogenoemde Plant Variety Protection-toolbox.

Naktuinbouw ondersteunt al jaren de ontwikkeling van kwekersrecht(systemen) in landen buiten de Europese Unie. Waarom is dat een Nederlands belang en wat is de reden voor een Plant Variety Protection (PVP)-toolbox? Kees van Ettekovon: “Directeur-Generaal Agro en Natuur, Hans Hoogeveen, vatte mooi samen dat goed werkende systemen voor kwekersrecht in andere landen voordelig zijn voor die landen, een gunstige invloed hebben op de wereldvoedselsituatie en goed zijn voor het Nederlandse bedrijfsleven.”

Financiering geborgd

“Als vroeger een individueel verzoek van één land binnenkwam, moest je steeds ad-hoc op zoek naar een geldbron. Wij hebben al onze ‘losse’ activiteiten op kwekersrecht gebundeld in een overzichtelijke toolbox en hiervoor financiering verkregen bij het ministerie van Economische Zaken. Nu is er een vijfjarig financieel kader. Een andere reden is dat de toolbox voor het ontvangende land dat met kwekersrecht wil starten één duidelijk pakket vormt. Dit draagt bij aan begrip en acceptatie.”

Dit zit in de PVP-toolbox:

- **Assistentie** en advies bij de oprichting van een nationaal kwekersrechtbureau
- **Capaciteitsontwikkeling:** training van stafmedewerkers, DUS-onderzoekers (bij Naktuinbouw), PVP-training op locatie en/of deelname aan de cursus in Wageningen
- **Advies** rondom de invoering: lokaal DUS-onderzoek en/of internationale samenwerking
- **Regelgeving:** mede opstellen van UPOV-conforme nationale testrichtlijnen of aanpassing en uitleg van bestaande UPOV-richtlijnen voor lokaal gebruik
- **Bewustmaking** over kwekersrecht tijdens symposia, beurzen en workshops in de landen, en hun besluitvormers in Nederland tonen wat kwekersrecht voor ons betekent
- **Handhaving:** workshops voor juristen (advocaten en rechters) over handhaving en inbreukaspecten
- **Samenwerking** op het gebied van referentiecollecties
- **Organisatie** van een DUS-hulpdesk ter beantwoording van praktische vragen
- **Uitgifte** van kalibratieboeken met een nauwkeurige geïllustreerde beschrijving van de toepassing van UPOV-richtlijnen per gewas

Met de EZ-gelden wil Naktuinbouw elk jaar vier à vijf grotere trainingen realiseren. Denk daarbij aan twee weken voor 30 deelnemers uit één of meer landen. Dit naar het model van de jaarlijkse PVP-cursus in Wageningen. Na de theorie brengen de deelnemers aan zo'n training de opgedane kennis in de praktijk bij een Nederlands bedrijf. In Nederland of in het buitenland.

China

In 2012 brachten Naktuinbouw en Plantum (de brancheorganisatie van bedrijven in plantaardig uitgangsmateriaal) het kwekersrecht in China in kaart. Wetgeving, de aanvraagprocedures en het kwekersrecht-onderzoek. Dit als hulpmiddel voor Nederlandse bedrijven.

Judith de Roos, namens Plantum: "Onze leden weten dat het realiseren van kwekersrechtssystemen op gelijkwaardig niveau een kwestie van lange adem is. Maar het economisch belang ervan is groot. Onze samenwerking met Naktuinbouw en de overheid op de PVP-toolbox moet wat ons betreft gericht zijn op die landen waar de grootste economische kansen liggen." Naktuinbouw speelde volgens De Roos een voortrekkersrol in de samenwer-

Judith Roos:
“Kwekersrechtssystemen op gelijkwaardig niveau realiseren is een kwestie van lange adem.”

king met China. "Na het overbrengen van DUS-kennis over tuinbouw, zag je dat China meer gewassen op de lijst ging plaatsen. Door die samenwerking ontstond er een goede relatie tussen China en Nederland. En dat geeft je dan weer positie om over wet- en regelgeving te praten."

Sande Breeding is met Calla's actief op de Chinese markt en assisteerde bij het praktijkdeel van een training over *Zantedeschia* voor Chinese ambtenaren. Carlo Randag: "Na de week theorie bij Naktuinbouw konden ze bij ons het geleerde in praktijk brengen. Mede dankzij deze training is ons gewas in China goed beschreven en staat het nu op de lijst beschermde gewassen."

Tanzania

28 deelnemers uit ARIPO-landen (African Regional Intellectual Property Organisation) namen in Tanzania in april 2015 deel aan een training over kwekersrecht in Afrika. Deelnemers kwamen uit Kenia, Zambia, Uganda,

Nederland is op het gebied van plantenveredeling één van de belangrijkste spelers. Ongeveer 100 bedrijven ontwikkelen hier nieuwe plantensoorten. Zij vragen jaarlijks zo'n 2.000 keer kwekersrecht of toelating aan bij het CPVO of de Raad voor plantensoorten. Naktuinbouw voert in hun opdracht het zogenaamde DUS-onderzoek uit.

Sierra Leone, Botswana, Malawi, Ghana, Tanzania, Mozambique, Zimbabwe, Senegal en Namibië.

Deze PVP-training is gebaseerd op de jaarlijkse PVP-cursus van Naktuinbouw en bestrijkt alle facetten van het kwekersrechtonderzoek. Het praktijkdeel was bij Rijk Zwaan in Arusha.

Patrick Ngwediagi van het Plant Breeders' Rights Office (PBRO): "Mensen uit mijn organisatie, van het Tanzania Official Seed Certification Institute (TOSCI) en van onderzoeksinstituten zijn getraind door Naktuinbouw. In totaal gaat het om negen collega's. De training in Arusha was instrumen-

teel voor de activiteiten van PBRO en TOSCI. Naast maïs, rijst en bonen geldt ons kwekersrecht ook voor tuinbouwgewassen."

Wat is kwekersrecht?

Een intellectueel eigendomsrecht dat aan de ontwikkelaar van een nieuw plantenras wordt toegekend. Dit beschermde ras mag niet zonder toestemming van de recht-hebbende worden 'nagemaakt'. Een kwekersrecht is het recht om te bepalen wie onder welke voorwaarden het beschermde ras mag exploiteren. Hierdoor wordt het mogelijk de gemaakte investering terug te verdienen. Kwekersrecht kan men voor tuinbouw-, bloembol- en landbouwgewassen aanvragen bij het CPVO of de Raad voor plantensoorten. Naktuinbouw toetst aanvragen op de verplichte criteria van onderscheidbaarheid, uniformiteit en stabiliteit.

De toekomst

Kees van Ettehoven is druk met de voorbereiding van toekomstige activiteiten: "In 2017 beginnen we in Myanmar vanaf nul, maar met veel potentieel. Blanco starten heeft wel als voordeel dat je de basis van onderop samen goed kunt opbouwen. Bvoorbeeld het opzetten van de infrastructuur inclusief uitvoeringswet, inrichten kwekersrechtbureau en het registratiesysteem

Ghana is het volgende land waar wij binnenkort aan de slag gaan met de PVP-toolbox. De OAPI (Organisation Africaine de la Propriété Intellectuelle) is een intellectuele-eigendomsorganisatie van 11 landen in Franstalig (Noordwest-)Afrika. Zij zijn UPOV-lid (Union internationale pour la Protection des Obtentions Végétales) en er is één systeem van kwekersrecht. De landen hebben in principe 'ja' gezegd tegen de samenwerking met Naktuinbouw en dan bouwen we daar samen de infrastructuur voor kwekersrecht in Noordwest-Afrika." ●